

Editorial

Francesc Xavier Hernández Cardona

Co-director d'Ebre 38

TEMPS DE CANVIS

L'interès per la història de la Guerra Civil espanyola va en augment. Durant anys s'havia instal·lat a l'Estat espanyol un procés d'ingravidesa històrica tendent a minorar qualsevol balanç de la guerra que, d'alguna manera, pogués impugnar el règim del 78. Tanmateix les costures van saltant i la recerca històrica i arqueològica es va desplegant inexorable abastant camps cada cop més amplis. Igualment l'aprofundiment entorn de la socialització de coneixements i tot el relacionat amb la transferència i la innovació. Poden dir que, avui dia, la GCE és un producte cultural que genera interès i riquesa, i aquesta és una tendència que va en augment. La idea que el coneixement de la GCE és important per entendre el present i afrontar el futur està cada vegada més arrelada en l'imaginari de la ciutadania.

En l'entorn polític també es detecten canvis, així l'extracció de les despulles del dictador del Valle de los Caídos, o l'inici de l'obertura de fosses, finalment, a Catalunya, indica, d'alguna manera, una tendència quant a construcció de noves percepcions sobre la GCE. En aquest context de canvi EBRE38 manté el seu compromís, com a publicació científica, de donar llum a aquell llunyà conflicte del segle passat que encara condiona, i molt, el nostre present. Volem expressar al respecte que la nostra voluntat científica és també cívica i d'educació de la ciutadania, amb el benentès que els sabers sobre el conflicte incideixen, també, en la formació d'una ciutadania de qualitat. Com també tenim la convicció que cap futur democràtic es pot construir partint de la ignorància i l'oblit. En aquest sentit continuarem treballant en un sentit ampli, en el context d'Història Pública i d'Arqueologia Pública per donar a conèixer perspectives i punts de vista sobre la GCE i el seu patrimoni.

El nostre interès és diversificar el tractament dels més diversos objectes d'estudi i coneixement. En el present número tractem la batalla de «Llevant», i també el desplegament de la línia XYZ, que està cridada a ser recuperada i a esdevenir un referent del patrimoni de la GCE. S'aborda també un tema poc usual: el dels camps de concentració del Franquisme a partir dels darrers estudis sobre Albaterra, un lloc de brutalitat i barbàrie que durant decennis ha estat oblidat i ocultat. Tractem noves perspectives sobre la caiguda de Catalunya, els refugiats i l'exili, i obrim la porta a una nova línia d'humanitats digitals a partir d'un article sobre les dades obertes de la repressió franquista. Incorporarem un treball singular sobre els esforços que es van fer per recuperar les restes de Robert Merriman a Corbera d'Ebre, i que, malauradament, no van donar resultats. Ens fem ressò de la museïtzació didàctica de l'Hospital del Molar, que allotja, sense dubte, la més im-

pressionant col·lecció de sanitat i cirurgia de guerra de tot l'estat, i també donem veu als esforços de monumentalització in situ, a partir d'elements de memòria commemoratius, i fem la nostra contribució al món de la recreació amb un article d'orientació per formar recreadors de qualitat.

Agraïm la col·laboració de tots els autors i col·lectius que han fet possible aquest nou número, i esperem seguir comptant amb la vostra col·laboració.